

Liisa-tarhurin toukokuun tarinoita

Kovasti odotettu viimeinen kevätkuukausi, toukokuu, on takanapäin. Odotukset olivat suuret, että nyt ilma lämpeää ja kaikki vihertää ja kasvaa! Viimeiset lumet lähtivät ensimmäisellä viikolla, mutta yöpakkaset piinasivat vielä useasti. Aivan loppukuuhun asti oli riesana kylmät tuulet ja viima. Suojaisassa paikassa auringossa saattoi olla kuuma, mutta nurkan takana puhalsi kylmä viima. Kaikki sateet taisivat tulla talvella, kun vettä ei ole satanut kuin pieniä ripsauksia silloin tällöin koko kuukauden aikana. Nyt tarvittaisiin TAIVAALLISTA SADETTA pitkän aikaa, että maa kastuisi ja ilma raikastuisi. Uskon, että kun ei tule sateita, ilma ei lämpene, vaan aina puhaltelee koleat viimat, joista ei kasvit eikä tarhuri tykkää. Sää tiedotus lupaa sadetta koko Suomeen, mutta aina ne pilvet kiertävät tämän kaakon kohdan. Kasvitkin ulkona odottavat vettä ja lämpöä! Monet kasvit kärsivät selvästi veden puutteesta, mutta erityisesti kostean ilman puutteesta.

Tämä tarhuri on alkanut metsästää vuohenputkia oikein urakalla. Kun puutarhakasvit hidastelevat kasvun suhteen, niin vuohenputket riemuitsevat ja kasvavat villisti, vaikka on viileää. Tarhurilla on käsitrimeri, melkein kuin tukanleikkuukone puutarhaa varten. Sillä olen huristellut ympäri kukkapenkkejä ja pensaiden juuria ja katkonut vuohenputket, jotka ovat paljon korkeampia kuin esim. maanpeitekasvit. Voin sitten tuonnempana kitkeä tarkemmin tai jos vuohenputkien kasvu hidastuu, niin toinen ajelu myöhemmin hillitsee kummasti kasvua. Ja monesti ne eivät saa valoa tarpeeksi, kun puutarhakasvit ovat alkaneet kasvaa.

Erilaiset vuokot ovat villiintyneet tarhurin puutarhassa. Tuntuu, että joka paikassa on valko- ja keltavuokkoja. Hyvin on lisääntynyt vaalea lilan värinen hämyvuokko, joka on valkovuokon sukulainen, mutta sitä suurempi. Viime kesä - aurinkoisena ja lämpimänä - oli varmaan yksi vaikuttaja, että siemenet ehtivät valmistua. Monia muitakin siementaimia putkahtelee esiin sopivissa ja sopimattomissa paikoissa. Erilaiset kurjenpolvet ovat myös onnistuneet siementuotannossa, joten niitä on sitten hyvä siirrellä parempiin paikkoihin. Isotöyhtöangervo on jo muutaman vuoden osoittanut leviämisen merkkejä. Sitä on jo suositeltu silmälläpidettäväksi kasviksi. Ilmastonmuutoksen myötä syksyt ovat tulleet pidemmiksi, joten yhä useammat kasvit ehtivät siementää ja lisääntyä.

Ihmetyttää, kun kolmena eri kertana kävin kaupungilla, niin aina sinä aikana oli keittiöön ilmestynyt pörisevä ampiainen! Mikään ikkuna ei ole auki, eikä ovestakaan se ole päässyt tulemaan, mutta mistä sitten? Savuhormissa on tuuletin, mutta siinäkin on hyvin pieni ura, mistä se voisi tulla sisälle. Olen jopa laittanut sen hyrrän pyörimään, ettei vain ne ampiaiset meinaa tehdä pesää hormiin! Yhtenä aamuna naapurin emäntä oli huolissaan, kun heidän kuistissa oli tavattoman iso ampiainen! Kävin auttamassa häntä ja pyyhkeen sisällä kannoin sen pärisijän ulos. Se olikin herhiläinen, siis todella iso! En ole nähnyt niitä aiemmin Suomessa, mutta Kreetalla olen ihastellut sellaista takiaisessa.

Onnenpensas on täynnä keltaisia kukkia! Ensimmäisen kerran se kukkii näin valtavasti ja kukat ovat kestäneet jo useamman viikon. Ehkä siihen on auttanut viileä sää, jolloin kukat eivät lakastu niin nopeasti.

Tarhuri sai lahjakortin ja niinpä oli kiva sijoittaa sillä tehty ostos puutarhaan. Olen huonolla menestyksellä kasvattanut ruusuorapihlajaa neljä vuotta. Ensin se kärsi talvivaurioita ja toistalvella rusakot pahoinpitelivät sitä. Nyt olin verkottanut sen, mutta koska lunta oli 80 cm ja verkko oli 120 cm, niin rusakot söivät koko latvuksen ja talvikin taisi runnella sitä. Nyt siis ostin helmiorapihlajan, sillä olenhan myös Helmi nimeltäni, joten se on nyt nimikkopuu. Sen pitäisi olla vahvempi kuin

ruusuorapihlaja ja se on kerrottu valkokukkainen kaunokainen. Rusakot varmaan tykkäävät siitäkin, joten lisätyötähän sen peittäminen teettää, mutta parasta muistaa peitellä syksyllä, ettei keväällä ole jäljellä vain kaluttu runko. Toista nimikkopuutani, helmipihlajaa, olen kasvattanut jo viisi vuotta, ja nyt näyttää, että se rupeaa kasvamaan myös kokoa. Se oli pieni piiskataimi, kun ostin sen. Nämä vuodet se on varmaan kasvattanut juuria ja nyt se innostui pituuskasvuun. Sillä on pienet pihlajamaiset lehdet, oikein sirot. Kukat ovat valkoiset, jotka ehkä muistuttavat helmiä, josta se on saanut nimensä. Onneksi sitä eivät rusakot ole keksineet.

Vuorikaunokkia, tuota ruiskaunokkia, sinikukkaista kaunokaista olen kasvattanut jo vuosikymmeniä. Taistelua on ollut, sillä se ei halua kasvaa siellä missä tarhuri sitä kasvattaisi. Se siementää aika kovasti, joten taimia löytyy aika kummallisista paikoista. Useimmiten taimet nousevat pionin juurakon sisältä. Sieltä niitä on todella vaikea saada pois pionia vahingoittamatta. Ihmettelen, kun tarhurin penkistä emokasvit häviävät, mutta tienvarsille karanneet taimet ovat isoja ja reheviä. Huomasin, että tienvarrella kasvavat taimet ovat tosi kuivassa paikassa, joten syy taitaa ollakin tämän tarhurin kosteammassa paikassa. Yksi taimi on viihtynyt ja kasvanut hyvin, kun on itsensä istuttanut ruukkuun, johon tarhuri oli villinäleviävän neidontatarin istuttanut. Siinä samassa ruukussa ulkona ne ovat kasvaneet ja viihtyneet hyvin. Ehkäpä siinä on tarpeeksi kuivaa, sillä en ole yhtään niitä kastellut. Kummallista on kasvien elämä!

Kovaa on eläintenkin elämä, myös lintujen. Tarhurin talon yli lensi varis, jota lennätti kahdeksan räkättirastasta. Varis lensi henkensä edestä ja aina tuli uusi räkätti jostakin puusta, joten oli kysymys oikein "sakinhivutuksesta", sillä loppujen lopuksi niitä oli ainakin 14 räkättiä yhden variksen kimpussa. Todennäköisesti varis oli itse aiheuttanut ongelman käymällä munavarkaissa räkätin pesällä.

Ihmetyttää pakkasvauriot puutarhassa. Aina sanotaan, että lumi suojaa arkoja kasveja. Tällä kertaa ehkä lunta oli liikaa, joten kasvit kärsivät lumen painosta ja kosteudesta, joka kesti melkein puoli vuotta. Olen kasvattanut yli kymmenen vuotta viinimarjapuita ja nyt pari niistä ei tee yhtään vihreää silmua, vaan kaikki ovat kuivan näköisiä. Jotkut puistoruusut kuolivat rusakon pureskelemisiin ja loput oksat olivat aivan kuivuneet. Katajat ruskettuivat lumen alla, eikä niistä taida tulla enää kunnollisia. Jotkut perennat ovat hävinneet. Kuusiaitakin on niin kärsineen näköinen, että oikein harmittaa. Pitää yrittää uskotella itselleen, että helpommalla pääset, kun luovutat ja annat asioiden olla! Ei se taida niin helppoa olla se luovuttaminenkaan!

NYT NAUTITAAN KEVÄÄN VIHREYDESTÄ JA LINTUJEN KONSERTISTA, SILLÄ NYT SE ON KESÄ!